

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську кваліфікаційну роботу

«ХОРОВИЙ ЦИКЛ Ф. ПУЛЕНКА «ВІСІМ ФРАНЦУЗЬКИХ ПІСЕНЬ»: ДОСВІД СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ»

Слепньової Єлизавети Віталіївни

Рецензована магістерська робота присвячена маловідомому в Україні хоровому циклу Ф. Пуленка «*Huit chansons françaises*» («Вісім французьких пісень»). Вже зі Вступу стає ясною причина звернення авторки роботи до цього матеріалу – адже то є складова її програми в рамках атестаційного екзамену «Виконавська майстерність». Така практика є позитивною, адже підтверджує єдність наукової та творчої складової підготовки магістрів; крім того, авторка має досвід безпосереднього знайомства з цією музикою, що є вкрай важливим з огляду на виконавський аналіз розглянутого твору.

Робота Є. Слепньової має класичну та вивірену структуру, складається з двох розділів, перший з яких має історико-теоретичне спрямування і закладає підвалини для другого, в якому викладено аналіз хорового циклу Ф. Пуленка. Розділ 1 «Історіографія та методологія вивчення жанру» присвячено історії жанру шансон (підрозділ 1.1), стислому огляду хорової творчості французьких композиторів XIX – XX століття (включаючи «*Les Six*» та О. Мессіана), та розгорнутому викладу методології, в якій найбільшу увагу приділено системному методу. Маємо зазначити, що в тексті Розділу 1 наведено вкрай мало посилань на наукові джерела, що суперечить винесеному в назву Розділу «Історіографія»: 2 на одне й те ж джерело в підрозділі 1.2 та 7 посилань на 2 джерела в підрозділі 1.1. Попри це, викладу матеріалу притаманна коректність цитувань та переказу думок інших дослідників.

Розділ 2 «Франсіс Пуленк. “Вісім французьких пісень на стародавні народні тексти”: жанрова драматургія хорового циклу» складається з двох аналітичних підрозділів, присвячених, відповідно, самому твору та його виконавській концепції. Попри те, що стиль викладу переважно описовий і іноді надмірно сконцентрований на деталях, що не отримують пояснення необхідності їх зазначення, текст цього Розділу є свідченням того, що авторка роботи в цілому володіє аналітичним апаратом сучасного музикознавства, може застосувати отримані теоретичні знання та практичні виконавські вміння до аналізу музичного матеріалу XX століття. Текст підрозділу 2.1 фактично поділено на вісім присвячених кожній шансон секцій, в яких, в свою чергу, чітким поділом по абзацах показана структура кожної пісні (переважно, куплетна). Авторка наводить численні таблиці, в яких пропонує схеми кожної з шансон (за динамікою, тематизмом чи тональним планом). Наведені в підрозділі 2.2 спостереження стосовно того, яким саме чином слід передати жанрову специфіку розглянутого твору, показують наявність у авторки роботи виконавського досвіду та вміння передати його вербально. Епізодично виникають посилання на виконання циклу хором «*The Cambridge Singers*», що, однак, не складаються в послідовний аналіз інтерпретації твору Ф. Пуленка цим колективом.

В процесі ознайомлення з роботою у рецензента виник ряд запитань, побажань і зауважень. Робота має недоліки редакційного оформлення (одруківки, непослідовність написання нот тощо), термінологічні неточності (так, форма першої шансон визначена як «хорові варіації», хоча надалі розглядається як куплетно-варіаційна), – однак зазначені неточності не стають на заваді розумінню авторської думки та концепції роботи чи досягненню мети дослідження («обґрунтувати композиторську інтерпретацію жанру шансон в

хоровому циклі Франсіса Пуленка з урахуванням виконавських завдань хорового диригента»), яка повною мірою досягається в Розділі 2.

До захисту пропонуються наступні питання:

1. У Вступі Ви в якості причин порівняно малої популярності аналізованого циклу називаєте мовний бар'єр та складність хорового виконання. Чи не вважаєте Ви цей перелік вкрай неповним – зокрема, з огляду на численні виконання українськими хорами творів значно складніших?
2. Яку роль в драматургії циклу виконують повторювані куплети, яких, згідно Вашого аналізу, є чимало?
3. У Висновках до Розділу 2 Ви констатуєте «використання композитором латентної драматургії». Що конкретно Ви розумієте під цим визначенням і яка роль порядку шансон в циклі – чи відбудуться суттєві зміни в драматургії циклу якщо виконати ці шансон в іншому порядку?

Таким чином, магістерська робота Сlepньової Єлизавети Віталіївни «ХОРОВИЙ ЦИКЛ Ф. ПУЛЕНКА «ВІСІМ ФРАНЦУЗЬКИХ ПІСЕНЬ»: ДОСВІД СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ» є актуальним дослідженням, виконана на достатньому рівні, може бути оцінена в межах оцінки «добре», а її авторка заслуговує на присудження кваліфікації “Магістр музичного мистецтва”.

Доктор філософії,

Ст. викладач кафедри історії

української та зарубіжної музики

Олександр ЛИСИЧКА